

Octavian Roske s-a născut la 4 ianuarie 1956, la București

Filolog, traducător, istoric, editor, Octavian Roske a studiat la liceul „Nicolae Bălcescu” (Colegiul Național „Sf. Sava”) din București, în perioada 1971-1975. Doi ani mai târziu, în 1977 și-a continuat pregătirea în cadrul Universității din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, secția engleză-română, pe care a absolvit-o în anul 1981. La terminarea studiilor universitare, a fost repartizat să predea limba engleză la Liceul agro-industrial din comuna Hotarele, județul Giurgiu (1981-1987).

Preocupat de politicile regimului comunist din România și impactul asupra societății, inclusiv asupra patrimoniului cultural și arhitectural, Octavian Roske a intrat în legătură foști deținuți politic și intelectuali care-i împărtășeau ideile, precum arheologul Radu Ciuceanu, Daniel Barbu, Gheorghe Anghelescu.

În anul 1980, Octavian Roske, Radu Ciuceanu și Daniel Barbu au redactat în clandestinitate un studiu intitulat *Condiția monumentului sub regimul comunist*. Ajuns în Occident, textul a fost transmis în 1981 într-un amplu serial la Europa Liberă, în emisiunea „Povestea vorbei”, realizată de Virgil Ierunca. Câțiva ani mai târziu, în 1985, activitatea subversivă a celor trei intelectuali a produs un nou document, *Va supraviețui Bucureștiul până în 1984?*, material care va fi difuzat în serial de Nicolae Stroeșcu-Stănișoară, la emisiunea „Actualitatea românească”, începând din iunie 1985

În anul 1987, Octavian Roske s-a angajat bibliotecar la Biblioteca Academiei Române (1987-1990). După evenimentele din 1989, Octavian Roske a lucrat la Ministerul Culturii (1990, 1992-1993) și la Comisia pentru cercetarea abuzurilor din Camera Deputaților, Parlamentul României, 1990-1992, în calitate de expert. În acest context, a fost implicat în realizarea de chestionare și culegerea de mărturii de la persoane supuse colectivizării forțate. Aceștia au fost pașii care au premers analiza aprofundată a fenomenului colectivizării agriculturii în România și publicarea de studii științifice, precum și seria de volume de documente dedicate colectivizării.

Anul 1993 a însemnat pentru evoluția profesională a lui Octavian Roske dezvoltarea în paralel a două direcții: înființarea, împreună cu Radu Ciuceanu, a Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, institut autonom sub egida Academiei Române, și cariera universitară în cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București.

La Universitate, la Catedra de engleză, a urcat rând pe rând treptele didactice, de la asistent universitar (1993 – 1996) la poziția de lector universitar (1996 – 2000). În anul 1998, a susținut doctoratul în filologie, specialitatea literatură comparată sub coodonarea prof. dr. Dan Grigorescu, Universitatea din București, iar din anul 2000 a ocupat funcția de conferențiar universitar.

A condus Catedra de engleză (2007-2011), apoi Departamentul de Engleză (2011-2022), precum și „Centrul de Studii Americane” (2012-2022). Unul dintre părinții studiilor americane în România, Octavian Roske a fost membru al „Societății române de studii de anglistică și americanistică”, membru al „Asociației române de studii americane”, membru fondator al „Asociației române de studii comparatiste”.

În cadrul INST, Octavian Roske și-a asumat de la început sarcina deloc ușoară de a trasa direcțiile de activitate ale institutului, susținut și de un Consiliu Științific alcătuit din intelectuali de prim rang. Astfel, au fost stabilite programele de cercetare anuale sau multianuale. Octavian Roske a fost arhitectul politicii editoriale a INST, dezvoltată pe două mari direcții: revista „Arhivele totalitarismului” (1993) și editura INST, care, sub conducerea sa, a publicat un număr impresionant de volume, în cele opt colecții („Documente”, „Biografii”, „Dezbateri”, „Dicționare”, „Enciclopedii”, „Memorii”, „Sinteze” și „Studii”).

Numele lui Octavian Roske rămâne înscris în istoriografia regimului comunist ca autor sau coordonator al unor instrumente de lucru fundamentale privind fenomenul colectivizării, a cercetării biografice a victimelor regimului comunist, dar și a celor responsabili din aparatul de represiune (*Mecanisme represive în România*, 2001-2011, 9 volume). Totodată, Octavian Roske a fost inițiatorul unui proiect unic în peisajul istoriografic românesc, prin structură, conținut, întindere, *România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist din România. Represiunea* (2011-2024, 5 volume).

Octavian Roske s-a stins din viață prematur, la 14 ianuarie 2023, bilanțul vizibil al celor aproape trei decenii în care a condus alături de Radu Ciuceanu INST numărând nu mai puțin de 174 de volume în cele opt colecții și în afara lor, 117 numere ale revistei „Arhivele Totalitarismului”, sute de manifestări științifice organizate de INST sau în parteneriat cu alte instituții de profil.